

РЕШЕНИЕ

№ 431

гр. София, 15.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 13.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **6187** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по повод жалба вх. № 24456 от 29.06.2023 г. по описа на Административен съд – София град и вх. № 1012 – 40 – 132#2 от 22.06.2023 г. по описа на Националния осигурителен институт (НОИ), подадена от Н. Г. А., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [жилищен адрес] чрез адв. В. С. от КАК, със служебен адрес [населено място], [улица], ет. 1 срещу решение № 3305 - 40 – 27 от 16.05.2023 г., на управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН], изх. № 2213-50-2018#6 от 14.12.2022 г. като неоснователна.

Жалбоподателят оспорва посоченото решение като постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона, основания по чл. 146, т. 3, 4 и 5 от АПК. Излага съображения, че неправилно с разпореждане № [ЕГН] от 14.12.2022 г. на ръководителя на ПО, Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ е изменен размера на отпуснатата му лична пенсия за стаж и възраст, като от същата е изключен българският стаж, тъй като е потвърден от Испанския осигурителен институт и трудовата дейност е осъществена на територията на Испания, както и на основание чл. 114, ал.1 от КСО разпорежда да бъдат събрани надвзети суми. Моли съда да отмени обжалвания акт и да върне административната преписка на органа с дадени задължителни указания за ново разглеждане, при което

да се определи действителния размер на пенсията на жалбоподателя по правилата на Регламент № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година, Регламент 987/09 г. за прилагането на предходния регламент за прилагане на схемите за социална сигурност на самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността. В хода на съдебното производство оспорващият, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. С., който поддържа жалбата, предлага да се уважи, претендира разноски, съгласно представен списък и депозира писмено становище.

Ответната страна – управителят на НОИ, редовно призован, се представлява от юрк. Й., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение, прави възражение за прекомерност на търсеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение и депозира писмено становище.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Със заявление вх. № МП - 152670 от 22.12.2014 г. Н. А. е поискал отпускане на българска пенсия за осигурителен стаж и възраст, като изрично е посочил, че няма осигурителен стаж, който да е придобит в друга държава и е посочил адрес в България.

На базата на представените от оспорващия документи, му е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по §4, ал.1 от Преходните и заключителните разпоредби на КСО (в редакцията му към тази дата), считано от 28.11.2014 г., при навършена възраст от 58 години и 06 месеца и зачетен български осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд на 41 години, 09 месеца и 17 дни (12 години, 03 месеца и 11 дни от първа категория и 21 години, 03 месеца и 29 дни от трета категория труд). С последващи разпореждания е извършвано осъвременяване на пенсията на жалбоподателя по реда, приложим за всички български пенсии.

На 03.08.2022 г. от компетентната испанска институция е постъпил формуляр E 202 ES („Проучване на молба за пенсия и старост“) с посочена дата на заявлението 07.07.2022 г., формуляр E 202 ES („Осигурителни периоди/периоди на пребиваване“), с който е потвърден испански осигурителен стаж за времето от 17.05.1999 г. до 31.07.2022 г. (с прекъсвания), от който до дата на заявлението 07.07.2022 г. – 03 години, 03 месеца и 14 дни за придобиване право на пенсия и 15 години, 06 месеца и 18 дни за изчисляване на нейния размер, както и формуляр E 207 ES („Информация за осигурителна история на осигуреното лице“).

Длъжностното лице е установило дублиране на български и испански осигурителни периоди, предвид което с писмо от 25.09.2022 г от осигурителя „Биомет“ ЕООД е поискана информация на територията на Република България или Кралство Испания лицето е упражнявало трудова дейност за времето от 01.11.2003 г. до 31.12.2006 г. В получения на 10.10.2022 г. отговор е посочено, че за проверявания период оспорващият е упражнявал трудова дейност в Кралство Испания, поради което този период е намален от българския, а не от испанския осигурителен стаж.

С разпореждане № [ЕГН], изх. № 2213-50-2018#3 от 14.12.2022 г., на основание чл. 99, ал.1, т. 2, б. „д“ от КСО, личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателя е изменена, считано от 28.11.2014 г., във връзка с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност, при зачетен български осигурителен стаж,

превърнат към трета категория труд - 38 години, 07 месеца и 19 дни (12 години, 03 месеца и 12 дни от първа категория труд и 18 години, 01 месец и 29 дни от трета категория труд) и испански осигурителен стаж за придобиване право на пенсия – 03 години, 03 месеца и 14 дни, а за определяне на нейния размер – 15 години, 06 месеца и 18 дни.

Недоволен от това разпореждане, Н. А. го е обжалвал пред управителя на НОИ с жалба вх. № 1012-40-132 от 18.04.2023 г. по описа на НОИ. Така подадената жалба е разгледана в посочените в закона срокове, като ответникът по делото я е отхвърлил с решение № 3305 – 40 – 27 от 16.05.2023 г. За да достигне до извод за неоснователност на административното обжалване, административният орган е посочил, че е констатирано припокриване на български с испански осигурителни периоди за времето от 01.11.2003 г. до 31.12.2006 г., както и за времето от 01.01.2007 г. до 01.05.2010 г. Периодът от 01.11.2003 г. до 31.12.2006 г. е зачетен като испански осигурителен стаж, на основание чл. 6 от Договора между Република България и Кралство Испания за социално осигуряване. А периодът от 01.01.2007 г. до 01.05.2010 г. е зачетен както за български, така и за испански осигурителен стаж, като за право на пенсия е взет предвид еднократно, тъй като дублиращият се период попада под действието на Регламент № 1408/71, който допуска прилагането на две законодателства за един и същ период от време в една единствена хипотеза, а именно когато в една държава – членка се упражнява дейност като наето лице, а в друга държава – членка като самостоятелно наето лице и това изключение съответните държави са вписали в Приложение 7 към регламента, какъвто бил настоящия случай. За връчването на решение № 3305 – 40 – 27 от 16.05.2023 г. ответникът не разполага с писмени доказателства, тъй като същото е било изпратено с обратна разписка, която се е върнала с отбелязване „недоставено“.

В хода на съдебното производство са приети като писмени доказателства по делото представените с жалбата и административната преписка документи, както и допълнително ангажираните от страните.

По искане на жалбоподателя е допусната, изслушана и приета без оспорване ССЕ, изготвена от вещото лице Л. З., която се кредитира от съда.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

От данните, събраните по делото и от изразеното становище от ответника, липсва точна дата, на която адресатът в получил административния акт, поради което съдът приема, че жалбата е депозирана в законоустановения срок от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал.2 от КСО, съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

От 01.05.2010 г. за Република България и останалите държави – членки на ЕС е в сила регламент (ЕО) № 883/2004 г. на ЕП и на Съвета за координация на системите за

социална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на ЕП и Съвета за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г. Съгласно чл. 6 от регламент (ЕО) № 883/2004, задължителен и пряко приложим във всички държави – членки на ЕС, когато правото на пенсия зависи от наличието на определени осигурителни периоди, компетентната институция на съответната държава-членка взема предвид при преценка правото на пенсия и осигурителните периоди, придобити по законодателствата на всички други държави – членки, при условие че тези периоди не се припокриват.

Съгласно чл. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) заявленията за пенсия се подават по постоянен или настоящ адрес. В член 37, ал. 3 от Наредбата е посочено, че когато осигурителния стаж, придобит извън страната, съвпада с български осигурителен стаж, той се зачита при спазване на разпоредбите на приложимото законодателство на съответния международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

Договорът между Република България и Кралство Испания за социално осигуряване е сключен на 01.11.200 г.

КСО в чл. 98, ал.1, т. 2 посочва, че за лицата с постоянен адрес в чужбина пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице в НОИ, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност.

Дефиницията, съдържаща се в §2а, т. 1 от НПОС , посочва, че „Лица с постоянен адрес в чужбина“ са лица, които към датата на постъпване на заявлението за отпускане или за изменение на пенсия нямат настоящ адрес в Република България. В мотивите на решение № 3305 – 40 – 27 от 16.05.2023 г. е записано, че към дата на постъпване на заявлението на Н. А. и след извършена справка в Национална база данни (НБД) „Население“ на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“, е установено, че настоящият адрес на жалбоподателя е в Испания.

Съгласно чл. 45, б, т. 4 от Регламент (ЕО) № 987/2009 претендиращото за обезщетение лице подава искане до институцията по мястото на неговото пребиваване или до институцията на последната държава – членка, чието законодателство е приложимо. В конкретния случай оспорващият е следвало да подаде заявлението си пред компетентната испанска институция, която, заедно с потвърдения испански стаж и другите необходими документи и данни, да го изпрати на НОИ. С тези свои действия оспорващият не е изпълнил изискването на чл. 14, ал.1 от НПОС, според която пенсионерите са длъжни да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаване или настъпване на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, както и адреса при промяна.

От материалите по делото и както отбелязва ответника в своето решение, жалбоподателят в заявлението си от 22.12.2014 г. е декларирал, че към тази дата няма осигурителни периоди в друга държава – членка. Това деклариране е опровергано с получения на 03.08.2022 г. формуляр Е 205, с който испанската институция потвърждава испански осигурителни периоди за времето от 17.05.1999 г. до 31.07.2022 г. (с прекъсвания).

Спорът между страните е по отношение е относно дублирания осигурителен стаж на жалбоподателя в България и Испания в периода от 01.11.2003 до 01.01.2007 г. и за периода от 01.01.2007 г. до 01.05.2010 г.

До 01.01.2007 г. Република България не е член на Европейския съюз, поради което приложение намира сключеният между България и Кралство Испания Договор за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 88 от 7.10.2003 г., в сила от 1.11.2003 г.).

Видно от приетото по делото писмо на НОИ до „БИОМЕТ“ ЕООД (л.44), българският осигурителен орган е поискал информация от работодателя дали Н. Г. А. е упражнявал трудова дейност в България по смисъла на чл. 6 от Договора между Република България и Кралство Испания за социално осигуряване. В получения отговор (л. 45) е посочено, че жалбоподателят е извършвал дейност в полза на дружеството и съответно е получавал доход и е бил осигуряван по надлежния начин в България.

Съгласно чл. 6 от Договора „работещите, спрямо които се прилага този договор, се подчиняват единствено и изцяло на законодателството за социално осигуряване на договарящата се страна, на чиято територия упражняват трудовата дейност, с изключение на установеното в чл. 7.”.

Работодателят не е предоставил информация дали е налице някое от изключенията на чл. 7, а от своя страна пенсионният орган не изследвал и не поискал информация на личието или не на някое от изключенията, посочени в чл. 7 на Договора. Посочената разпоредба на международното съглашение включва следни изключения от чл. 6, а именно: „ Член 7 Изключения от общата разпоредба (1) По отношение на установеното в чл. 6 се определят следните изключения: 1. Работещият за чужда сметка в предприятие, чието седалище се намира на територията на една от договарящите се страни, изпратен от това предприятие на територията на другата договаряща се страна за осъществяване на дейност от временен характер, се подчинява изцяло на законодателството на първата договаряща се страна, при условие че предвиденото времетраене на работата, за която е изпратен, не надхвърля две години и не е изпратен да замени друг работещ, чийто срок на изпращане е изтекъл. 2. Ако поради непредвидени обстоятелства времетраенето на работата, за която се отнася т. 1, надхвърли две години, работещият продължава да се подчинява на законодателството на първата договаряща се страна до завършване на работата, за която е изпратен, но за не повече от две години, при условие че втората договаряща се страна даде съгласие за това. 3. Работещият за своя сметка, който обикновено упражнява дейността си на територията на една от договарящите се страни, където е осигурен, и който започне да осъществява дейност от същия характер на територията на другата договаряща се страна, продължава да се подчинява изцяло на законодателството на първата договаряща се страна, при условие че предвиденото времетраене на работата не надхвърля две години. 4. Ако поради непредвидени обстоятелства времетраенето на работата, за която се отнася т. 3, надхвърли две години, работещият продължава да се подчинява на законодателството

на първата договаряща се страна до завършване на работата, но за не повече от две години, при условие че втората договаряща се страна даде съгласие за това. 5. Пътуващият персонал, който работи в предприятие за въздушен и наземен транспорт и който извършва дейността си на територията на двете договарящи се страни, се подчинява на законодателството на договарящата се страна, на чиято територия се намира седалището на предприятието. 6. Работещият на борда на кораб се подчинява на законодателството на договарящата се страна, под чийто флаг плава корабът. Независимо от посоченото в предходното изречение, когато работещият получава възнаграждение от предприятие или лице, чието седалище се намира на територията на другата договаряща се страна, той се подчинява на законодателството на тази договаряща се страна, ако живее на нейна територия. Предприятието или лицето, които извършват заплащането, се считат за работодател по отношение на прилагането на това законодателство. 7. Работещите, извършващи дейности по товарене, разтоварване, ремонт на кораби и охрана на пристанище, се подчиняват на законодателството на договарящата се страна, на чиято територия се намира пристанището. 8. Членовете на дипломатическите представителства и консулствата се подчиняват на В. конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г, и В. конвенция за консулските отношения от 24 април 1963. 9. Административно-техническият и обслужващият персонал на дипломатическите представителства и консулствата на всяка една от договарящите се страни имат право да избират между прилагането на законодателството на една от договарящите се страни, при условие че нямат статут на държавни служители на изпращащата държава и са нейни граждани. Правото на избор съгласно предходното изречение се осъществява през първите три месеца от влизането в сила на този договор или в рамките на три месеца след датата на започване на работа на територията на договарящата се страна, в която осъществяват дейността си. 10. Частните домашни работници на служба при членовете на дипломатическите представителства и консулствата имат право да избират между прилагането на законодателството на една от договарящите се страни при условие, че са граждани на изпращащата държава. Правото на избор съгласно предходното изречение се осъществява през първите три месеца от влизането в сила на този договор или в рамките на три месеца след датата на започване на работа на територията на договарящата се страна, в която осъществяват дейността си. 11. Държавните служители на едната договаряща се страна, които са изпратени на работа на територията на другата договаряща се страна, се подчиняват на законодателството на договарящата се страна, на която принадлежи администрацията, на чието подчинение са. 12. Лицата, изпратени от

едната договаряща се страна на мисия за сътрудничество в другата договаряща се страна, се подчиняват на законодателството за социалното осигуряване на изпращащата ги договаряща се страна, освен ако в договорите за сътрудничество не е предвидено друго. (2) Договарящите се страни могат по взаимно съгласие да определят други изключения или да променят предвидените в ал. 1.”.

Нито в разпореждане № [ЕГН], изх. № 2213-50-2018#6 от 14.12.2022 г. са изложени доводи кое от всичките дванадесет изключения по чл. 7 от Договора са налице. Липсата на такова позоваване води до немотивираност на обжалвания административен акт, което е нарушение на процесуалните правила и по точно на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, водещо до отмяната му.

Без установяване дали по отношение на Н. А. е налице някое от изключенията, посочени в чл. 7 от Договора между Република България и Кралство Испания за социално осигуряване не може да се прецени и да се определи коя е компетентната държава по признаване на осигурителния стаж на дублирания стаж, за периода от 01.11.2003 г. до 31.12.2006 г., на оспорващия. Това установяване е от компетентността на пенсионните органи, поради което следва да им бъде върната административната преписка за ново произнасяне, в хода на което трябва да бъдат съобразени правилата за поведение, регламентирани в двустранния договор между България и Испания.

По отношение на втория период, от 01.01.2007 г до 01.05.2010 г., процесният административен акт също е незаконосъобразен като издаден при неизяснена в пълнота фактическа обстановка и при повърхностно позоваване на относимата нормативна уредба. Административният орган се е задоволил само да спомене, че този дублиращ се период попада под въздействието на Регламент № 1408/71, който допуска прилагането на две законодателства през един и същ период от време в хипотезата на Приложение 7 към него. Ответникът не е изследвал и не посочил коя хипотеза на Приложение 7 приема, както и как тя се вписва в чл. 14в във връзка с чл. 14а, параграфи 2,3 и 4 и чл. 14 от Регламента.

На следващо място, пенсионните органи само са цитирали разпоредбата на чл. 52, параграф 1, б. „б“ от Регламент № 883/2004 г., но без изрично да посочи кой е „теоритичният размер“ и кой е „пропорционалният“ размер и как същите са изчислени, т.е. са приложени правилата на т. „i“ „ii“ на посочената по – горе буква „б“. При липсата на ясни данни за изчисляването на тези размери нито жалбоподателят, нито съдът могат да преценят законосъобразността на сметнатото от пенсионните органи.

От материалите по делото безспорно се установява, че административният орган не е разполагал с информацията,

представена в хода на съдебното производство от жалбоподателя за осигурителния му статус в Испания, поради което същата следва да бъде взета под внимание от административния орган при новото произнасяне по преписката.

Настоящият съдебен състав намира, че не следва да се произнася по отношение на останалите възражения на страните, тъй като тяхната основателност, респективно неоснователност се поглъща от констатираното съществено процесуално нарушение.

При така установеното фактическо и правно положение съдът намира, че жалбата, подадена от Н. Г. А., с изложените в нея доводи и инвокираните оплаквания, се явява доказана и основателна, като при съобразяване на разпоредбата на чл. 168, ал.1 от АПК съдът приема, че оспореният административен акт е издаден от материално и териториално компетентен орган, в установената от закона форма и с допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които са довели до неправилно приложение на материалноправни разпоредби, поради което съдът намира, че по отношение на същия е налице отменителното основание по чл. 146, т. 3 и 4 от АПК. На това основание, Решение № 3305 – 40 – 27 от 16.05.2023 г. на Управителя на НОИ и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2213-50-2018#6 от 14.12.2022 г., издадено от ръководител "Пенсионно осигуряване" в ТП на НОИ – С., са незаконосъобразни и като такива, следва с решението по настоящото дело да бъдат отменени. Доколкото съдът не може да се произнесе по съществуващото на спора и да замести административния орган, то преписката следва да се върне на органа, който от своя страна, да се произнесе по същество по заявлението за отпускане на лична пенсия за ОСВ, при съобразяване и спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора и във връзка с направеното възражение за прекомерност от процесуалния представител на Управителя на НОИ на търсеното адвокатско възнаграждение от жалбоподателя на последния следва да бъдат присъдени съдебно – деловодни разноски в размер на 510,00 лв., от които 10,00 лв. – внесена държавна такса и 500,00 лв. адвокатско възнаграждение, определено на основание чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, тъй като спорът не е обвързан с материален интерес

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 8 –ми състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. Г. А., Решение № 3305 - 40 – 27 от 16.05.2023 г., на управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН], изх. № 2213-50-2018#6 от 14.12.2022 г.

ИЗПРАЩА преписката на ръководителя на „Пенсионно осигуряване“, Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ за ново произнасяне по нея, в едномесечен срок от получаването ѝ, при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на Н. Г. А., ЕГН [ЕГН] сторените по делото съдебно – деловодни разноски в общ размер на 510 (петстотин и десет) лева.

Решението на може да се обжалва в 14 дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: